

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2012. gada 1. martā*

Direktīva 96/9/EK — Datubāzu tiesiskā aizsardzība — Autortiesības — Futbola čempionāta spēļu programmas

Lieta C-604/10

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division)* (Apvienotā Karaliste) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2010. gada 10. decembrī un kas Tiesā reģistrēts 2010. gada 21. decembrī, tiesvedībā

Football Dataco Ltd,

Football Association Premier League Ltd,

Football League Ltd,

Scottish Premier League Ltd,

Scottish Football League,

PA Sport UK Ltd

pret

Yahoo! UK Ltd,

Stan James (Abingdon) Ltd,

Stan James plc,

Enetpulse ApS.

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*] (referents), tiesneši J. Malenovskis [*J. Malenovský*], E. Juhāss [*E. Juhász*], Dž. Arestis [*G. Arestis*] un D. Švābi [*D. Šváby*],

ģenerālvokāts P. Mengoci [*P. Mengozzi*],

sekretāre L. Hjūleta [*L. Hewlett*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2011. gada 27. oktobra tiesas sēdi,

* Tiesvedības valoda – angļu.

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Football Dataco Ltd, Football Association Premier League Ltd, Football League Ltd, Scottish Premier League Ltd, Scottish Football League un PA Sport UK Ltd* vārdā – *J. Mellor, QC, S. Levine un L. Lane un R. Hoy, barristers,*
- *Yahoo! UK Ltd, Stan James (Abingdon) Ltd, Stan James plc un Enetpulse ApS* vārdā – *D. Alexander un R. Meade, QC, P. Roberts un P. Nagpal, barristers,*
- Apvienotās Karalistes valdības vārdā – *L. Seeboruth,* pārstāvis, kam palīdz *S. Malynicz, barrister,*
- Itālijas valdības vārdā – *G. Palmieri,* pārstāve, kurai palīdz *S. Fiorentino, avvocato dello Stato,*
- Maltas valdības vārdā – *A. Buhagiar un G. Kimberley,* pārstāves,
- Portugāles valdības vārdā – *A. P. Barros,* kā arī – *L. Inez Fernandes un P. Mateus Calado,* pārstāvji,
- Somijas valdības vārdā – *J. Heliskoski,* pārstāvis,
- Eiropas Komisijas vārdā – *J. Samnadda un T. van Rijn,* pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2011. gada 15. decembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes 1996. gada 11. marta Direktīvu 96/9/EK par datubāzu tiesisko aizsardzību (OV L 77, 20. lpp.).
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar strīdu starp *Football Dataco Ltd, Football Association Premier League Ltd, Football League Ltd, Scottish Premier League Ltd, Scottish Football League un PA Sport UK Ltd* (turpmāk tekstā – “*Football Dataco u.c.*”) un *Yahoo! UK Ltd, Stan James (Abingdon) Ltd, Stan James plc un Enetpulse ApS* (turpmāk tekstā visas kopā – “*Yahoo u.c.*”) par intelektuālā īpašuma tiesībām, kas pirmajām minētajām, kā tās apgalvo, esot attiecībā uz Anglijas un Skotijas futbola čempionāta spēļu programmām.

Atbilstošās tiesību normas

Starptautiskās tiesības

- 3 Līguma par ar tirdzniecību saistītajām intelektuālā īpašuma tiesībām, kurš ir Marakešā 1994. gada 15. aprīlī parakstītā Līguma par Pasaules Tirdzniecības organizācijas izveidošanu 1.C pielikums un kurš ir apstiprināts ar Padomes 1994. gada 22. decembra Lēmumu 94/800/EK par daudzpusējo sarunu Urugvajes kārtā (no 1986. līdz 1994. gadam) panākto nolīgumu slēgšanu Eiropas Kopienas vārdā jautājumos, kas ir tās kompetencē (OV L 336, 1. lpp.), sadaļas, kas ir veltīta autortiesībām un ar tām saistītajām tiesībām, 10. panta 2. punktā ir noteikts:

“Datu apkopojumi vai citi materiāli (gan izmantojami ar datora starpniecību, gan arī kādas citas formas), kas to satura izvēles [atlases] vai izkārtojuma dēļ veido intelektuāli radošas vērtības, tiek aizsargātas kā tādas. Šāda aizsardzība, kas neattiecas uz pašiem datiem vai materiāliem, nekaitē nekādām autortiesībām, kas nostiprinātas attiecībā uz pašiem datiem vai materiāliem.”

- 4 Ženēvā 1996. gada 20. decembrī pieņemtā Pasaules intelektuālā īpašuma organizācijas (*WIPO*) Līguma par autortiesībām 5. pantā, kas attiecas uz “datu apkopojumiem (datu bāzēm)”, ir noteikts:

“Jebkāda veida datu vai cita materiāla apkopojumi, kas to satura izvēles [atlases] vai sakārtojuma dēļ veido intelektuālu jaunrades darbu, tiek aizsargāti kā tādi. Šāda aizsardzība neattiecas uz datiem vai pašu materiālu un neskar nekādas datu vai materiāla autortiesības, kas ietvertas datu vai materiāla apkopojumā.”

Savienības tiesības

- 5 Direktīvas 96/9 preambulas 1.–4., 9., 10, 12., 15., 16., 18., 26., 27., 39. un 60. apsvērumā ir noteikts:

“(1) tā kā pašlaik dalībvalstīs spēkā esošie tiesību akti pietiekami neaizsargā datubāzes; tā kā, ja šāda aizsardzība ir, tā katrā dalībvalstī ir citāda;

(2) tā kā šādām datubāzu tiesiskās aizsardzības atšķirībām dalībvalstu tiesību aktos ir tieša negatīva ietekme uz iekšējā tirgus darbību attiecībā uz datubāzēm un jo īpaši uz fizisku un juridisku personu brīvību piegādāt tiešsaistes datubāzu produktus un pakalpojumus, pamatojoties uz visā Kopienā saskaņotu tiesisko reglamentāciju; tā kā šādas atšķirības varētu kļūt vēl lielākas, dalībvalstīm ieviešot jaunus tiesību aktus šajā jomā, kas iegūst arvien plašāku starptautisku dimensiju;

(3) tā kā atšķirības, kas traucē iekšējā tirgus darbībai, ir jālikvidē, un jānovērš jaunu šādu atšķirību rašanās, bet atšķirības, kas uz iekšējā tirgus darbību vai Kopienas informācijas tirgus attīstību neatstāj nelabvēlīgu ietekmi, nav jālikvidē un nav jānovērš to rašanās;

(4) tā kā dalībvalstīs saskaņā ar to tiesību aktiem vai precedentu tiesībām ir dažādas datubāzu autortiesību aizsardzības formas, un tā kā, ja šīs tiesību aktu atšķirības aizsardzības apjomā un nosacījumos dalībvalstu starpā saglabājas, šādas nesaskaņotas intelektuālā īpašuma tiesības var kavēt preču vai pakalpojumu brīvu apriti Kopienā;

[..]

(9) tā kā datubāzes ir būtiski svarīgs līdzeklis Kopienas informācijas tirgus attīstībā; tā kā šis līdzeklis ir noderīgs arī daudzās citās jomās;

(10) tā kā ik gadu visās tirdzniecības un rūpniecības nozarēs radītās un apstrādātās informācijas apjoma straujais pieaugums Kopienā un pasaulē prasa ieguldījumu uzlabotās informācijas apstrādes sistēmās visās dalībvalstīs;

[..]

(12) tā kā Kopienā nebūs ieguldījumu modernās informācijas uzkrāšanas un apstrādes sistēmās, ja datubāzu veidotāju tiesību aizsardzībai netiks ieviests stabils un vienāds tiesiskās aizsardzības režīms;

[..]

(15) tā kā kritēriji, kurus izmanto, lai noteiktu, vai uz datubāzi attiecināma autortiesību aizsardzība, būtu jānosaka, ņemot vērā faktu, ka datubāzes satura atlase vai izkārtojums ir autora paša intelekta radīts; tā kā šādai aizsardzībai jāattiecas uz datubāzes struktūru;

(16) tā kā, lai noteiktu, vai uz datubāzi attiecināma autortiesību aizsardzība, būtu jāpiemēro vienīgi oriģinalitātes kritērijs tādā ziņā, ka tas ir autora paša radīts darbs, un jo īpaši nevajadzētu piemērot nekādus estētiskus vai kvalitātes kritērijus;

[..]

(18) tā kā šī direktīva neskar autoru brīvību izlemt, vai un kā viņi atļaus savus darbus iekļaut datubāzē, jo īpaši, vai dotā atļauja ir ekskluzīva; [..]

[..]

(26) tā kā ar autortiesībām aizsargātie darbi un ar blakustiesībām aizsargātais materiāls, kas ietverts datubāzē, tiek aizsargāti arī ar attiecīgajām izņēmuma tiesībām un var nebūt iekļauti vai iegūti no datubāzes bez tiesību subjekta vai tiesību pārņēmēja atļaujas;

(27) tā kā autortiesības uz šādiem darbiem un blakustiesības uz materiālu, kas ietverts datubāzēs, nav nekādi ierobežotas ar atsevišķām tiesībām uz šo darbu vai materiāla atlasi vai izkārtojumu datubāzē;

[..]

(39) tā kā papildu nolūkam aizsargāt datubāzes satura oriģinālas atlases vai izkārtojuma autortiesības šī direktīva tiecas aizsargāt datubāzu veidotājus pret to, ka viņu finansiālo un profesionālo ieguldījumu datubāzu satura iegūšanā varētu nelikumīgi piesavināties; šajā nolūkā visu datubāzi vai tās būtiskās daļas aizsargā pret lietotāju vai konkurentu atsevišķām darbībām;

[..]

(60) tā kā dažas dalībvalstis pašlaik ar autortiesību noteikumiem aizsargā datubāzes, kuras neatbilst tādas datubāzes kritērijiem, kas aizsargājama ar autortiesībām, kā noteikts šajā direktīvā; tā kā pat tad, ja attiecīgās datubāzes ir aizsargājamās saskaņā ar šajā direktīvā paredzētajām tiesībām, lai novērstu nesankcionētu to satura iegūšanu un/vai atkārtotu izmantošanu, aizsardzības laiks saskaņā ar šīm tiesībām ir ievērojami īsāks nekā tas, kuru tām nosaka pašlaik spēkā esošie valsts noteikumi; tā kā to kritēriju saskaņošana, pēc kuriem nosaka, vai datubāze ir aizsargājama ar autortiesībām, var nesaisināt aizsardzības laiku, ko pašlaik bauda attiecīgie tiesību subjekti; tā kā šajā sakarā būtu jānosaka atkāpe; tā kā šādas atkāpes iedarbība jāattiecinā tikai uz attiecīgajām dalībvalstu teritorijām.”

6 Saskaņā ar Direktīvas 96/9 1. panta 2. punktu:

“Šajā direktīvā “datubāze” nozīmē neatkarīgu darbu, datu vai citu materiālu individuāli elektroniski vai citādi pieejamu krājumu, kas sakārtots sistemātiski vai metodiski.”

7 Direktīvas 96/9 II nodaļas ar nosaukumu “Autortiesības” 3. pantā, kurā ir definēts “aizsardzības objekts”, ir noteikts:

“1. Saskaņā ar šo direktīvu datubāzes, kuras to satura atlases vai izkārtojuma ziņā ir autora pašā intelekta radīts darbs, kā tādas ir aizsargājamās ar autortiesībām. Nosakot, vai tās jāaizsargā, neizmanto nekādus citus kritērijus.

2. Datubāzu autortiesību aizsardzība, ko paredz šī direktīva, neattiecas uz to saturu un neierobežo nekādas tiesības, kas attiecas uz pašu saturu.”

8 Direktīvas 96/9 III nodaļas ar nosaukumu “*Sui generis* tiesības” 7. panta, kas attiecas uz “aizsardzības objektu”, 1. un 4. punktā ir noteikts:

“1. Tādas datubāzes veidotājam, kuras satura iegūšanā, pārbaudē vai noformēšanā ir veikts kvalitātes un/vai kvantitātes aspektā būtisks ieguldījums, dalībvalstis nodrošina tiesības novērst visa datubāzes satura vai kvalitātes un/vai kvantitātes aspektā būtiskas tā daļas iegūšanu.

[..]

4. Pirmajā punktā minētās tiesības piemēro neatkarīgi no tā, vai datubāze ir vai nav aizsargājama ar autortiesībām vai citām tiesībām. [..]”

9 Direktīvas 96/9 IV nodaļas ar nosaukumu “Vispārīgi noteikumi” 14. pantā ir noteikts:

“1. Autortiesību aizsardzība saskaņā ar šo direktīvu attiecas arī uz datubāzēm, kas izveidotas pirms 16. panta 1. punktā norādītās dienas, kuras līdz minētajai dienai atbilst prasībām, kas attiecībā uz datubāzu autortiesību aizsardzību noteiktas šajā direktīvā.

2. Ja šīs direktīvas publikācijas dienā dalībvalstī ar autortiesībām aizsargāta datubāze neatbilst 3. panta 1. punktā paredzētajiem autortiesību aizsardzības kritērijiem, tad neatkarīgi no šā panta 1. punkta noteikumiem šī direktīva nesaisina šai dalībvalstī paredzēto atlikušo autortiesību aizsardzības laiku.

[..]”

10 Direktīva 96/9 *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī* tika publicēta 1996. gada 27. martā.

11 Minētā direktīva Apvienotajā Karalistē tika transponēta, pieņemot 1997. gada Noteikumus par autortiesībām un tiesībām, kas attiecas uz datubāzēm (*Copyright and Rights in Databases Regulations 1997, SI Nr. 1997/3032*), kuri stājās spēkā 1998. gada 1. janvārī. Šajā lietā atbilstošo šo noteikumu tiesību normu teksts ir identisks atbilstošo šīs direktīvas tiesību normu tekstam.

Pamattiesvedības rašanās fakti un prejudiciālie jautājumi

Anglijas un Skotijas futbola čempionātu spēļu programmu sagatavošana

12 Saskaņā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, sagatavojot ikgadējās futbola čempionātu spēļu programmas, Anglijā un Skotijā tiek ievēroti kopumā līdzīgi noteikumi un procedūra.

13 Šajā ziņā ir jāņem vērā zināms skaits noteikumu, ko sauc par “zelta noteikumiem”, no kuriem galvenie ir šādi:

- neviens klubs nespēlē 3 spēles pēc kārtas mājās vai izbraukumā;
- jebkurās piecās pēc kārtas notiekošajās spēlēs neviens klubs nespēlē četras spēles mājās vai četras spēles izbraukumā;
- pēc iespējas visas sezonas laikā jebkurā brīdī katram klubam būtu jāaizvada vienāds spēļu skaits gan mājās, gan izbraukumā, un
- pēc iespējas visiem klubiem būtu jāaizvada vienāds spēļu skaits gan mājās, gan izbraukumā nedēļas vidū notiekošajās spēlēs.

14 Tādas programmas sagatavošanas procedūrai, kāda ir aplūkota pamatlietā, ir vairāki posmi. Pirmo posmu, kas sākas iepriekšējās sezonas laikā, veido tas, ka attiecīgo profesionālo federāciju darbinieki sagatavo pirmās divīzijas čempionātu spēļu programmu, kā arī tiek sagatavots citu divīziju spēļu programmas projekts. To veido iespējamo spēļu datumu saraksta sagatavošana atkarībā no vairākiem pamatparametriem (sezonas sākuma un beigu datumi, spēļu skaits, datumi, kuros ir paredzēta citu valsts, Eiropas vai starptautiska mēroga sacensību norise).

- 15 Otrajā posmā, pirms tiek noteikta spēļu programma, attiecīgajiem klubiem tiek nosūtītas aptaujas lapas un analizētas šajās aptaujas lapās sniegtās atbildes, it īpaši lūgumi “par konkrētu datumu” (kluba lūgums rīkot tā spēli ar citu klubu, kas ir plānota konkrētā datumā mājās vai tieši pretēji – izbraukumā), lūgumi par “nekonkrētu datumu” (kluba lūgums rīkot konkrētu spēli konkrētā nedēļas dienā konkrētā laikā (piemēram, sestdien no plkst. 13.30)) un lūgumi veikt “sadali pa pāriem” (divu vai vairāku klubu lūgums nerīkot spēles vienā un tajā pašā dienā mājās). Katru sezonu tiek iesniegti aptuveni 200 lūgumi.
- 16 Trešo posmu, kas saistībā ar Anglijas futbola čempionātiem ir uzticēts *Thompson* kungam no sabiedrības *Atos Origin IT Services UK Ltd*, veido divi uzdevumi – “secības noteikšana” un “sadale pa pāriem”.
- 17 Secības noteikšanas uzdevuma mērķis ir panākt perfektu spēļu secību mājās un izbraukumā ikvienam klubam, ņemot vērā zelta noteikumus, virkni organizatorisku ierobežojumu un, cik vien iespējams, klubu izteiktos lūgumus. Pēc tam *Thompson* kungs sagatavo sadales pa pāriem grafiku atkarībā no komandu paustajiem lūgumiem. Viņš šajā grafikā komandu nosaukumus iekļauj pakāpeniski un mēģina atrisināt cik vien iespējams vairāk problemātisko gadījumu, līdz tiek iegūts apmierinošs spēļu programmas projekts. Šajā nolūkā viņš izmanto programmatūru, uz kuru viņš pārsūta secības noteikšanas tabulas un sadales pa pāriem grafika elementus, lai izveidotu spēļu programmas lasāmu versiju.
- 18 Pēdējo posmu, kas ir balstīts uz *Thompson* kunga un attiecīgo profesionālo federāciju darbinieku sadarbību, veido spēļu programmas satura pārbaude. Šī pārbaude tiek veikta manuāli, izmantojot programmatūru, lai atrisinātu pastāvošās problēmas. Pēc tam notiek divas sanāksmes, no kurām viena ir programmas darba grupas sanāksme un otra – sanāksme ar policijas pārstāvjiem un kuru mērķis ir noformēt programmas saturu. Attiecībā uz 2008./2009. gada sezonu šajā pēdējā posmā tika veikti 56 grozījumi.
- 19 Atbilstoši pirmās instances tiesas veiktajai faktu konstatācijai, kas ir izklāstīta iesniedzējtiesas nolēmumā, pamatlietā aplūkojamā futbola programmu sagatavošanas procedūra nav tikai mehāniska vai determinējoša, bet, tieši pretēji, tā prasa nozīmīgu darbu un zinātību, lai izpildītu virkni pastāvošo prasību, cik vien iespējams ievērojot piemērojamās tiesību normas. Darbs, kas ir jāveic šajā nolūkā, nebeidzas tikai ar konkrētu kritēriju piemērošanu un atšķiras, piemēram, no tālruņu kataloga sagatavošanas, jo tam katrā posmā ir vajadzīga spriestspēja un zinātība, it īpaši, ja datorprogramma, ņemot vērā pastāvošos ierobežojumus, nerod nevienu risinājumu. Daļēja datora izmantošana atbilstoši *Thompson* kunga apgalvojumiem nekādā ziņā neizslēdz nepieciešamību pēc spriestspējas, kā arī zināmu rīcības brīvību.

Pamatlietas faktiskie apstākļi un prejudiciālie jautājumi

- 20 *Football Dataco* u.c. norāda, ka tām attiecībā uz Anglijas un Skotijas futbola čempionātu spēļu programmām ir “sui generis” tiesības atbilstoši Direktīvas 96/9 7. pantam, autortiesības atbilstoši šīs direktīvas 3. pantam, kā arī autortiesības atbilstoši Lielbritānijas tiesību aktiem par intelektuālo īpašumu.
- 21 Apstrīdot šo tiesību juridisko esamību, *Yahoo* u.c. apgalvo, ka tām savā darbībā ir tiesības izmantot šīs programmas, nemaksājot finansiālu atlīdzību.
- 22 Pirmās instances tiesa uzskatīja, ka minētās programmas ir aizsargājamas ar autortiesībām atbilstoši Direktīvas 96/9 3. pantam, jo sagatavošanai ir nepieciešams būtisks radošais darbs. Savukārt minētā tiesa tiem neatzina tiesības izmantot divas citas norādītās tiesības.
- 23 Iesniedzējtiesa apstiprināja pirmās instances tiesas spriedumu saistībā ar to, ka pamatlietā aplūkojamās programmas ir aizsargājamas ar “sui generis” tiesībām atbilstoši Direktīvas 96/9 7. pantam. Savukārt tā šaubās, vai tās ir aizsargājamas ar autortiesībām saskaņā ar šīs direktīvas 3. pantu. Tai ir šaubas arī par iespēju šīs programmas aizsargāt ar autortiesībām atbilstoši Lielbritānijas tiesību aktiem, kas bija spēkā pirms šīs direktīvas, ar nosacījumiem, kuri atšķiras no tiem, kas ir paredzēti minētajā 3. pantā.

24 Šādos apstākļos *Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division)* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) Kāda ir nozīme Direktīvas 96/9/EK [..] 3. panta 1. punktā ietvertajam formulējumam “datubāzes, kuras to satura atlases vai izkārtojuma ziņā ir autora paša intelekta radīts darbs”, un it īpaši:
- a) vai tas neattiecas uz intelektuālajām pūlēm un zinātību, ko izmanto datu radīšanai;
 - b) vai frāze “atlases vai izkārtojuma ziņā” ietver īpašas nozīmes piešķiršanu jau pastāvošiem datiem (piemēram, nosakot futbola spēles datumu) un
 - c) vai formulējums “autora paša intelekta radīts darbs” nozīmē, ka autoram jāiegulda vairāk nekā tikai nozīmīgs darbs un zinātība, un, ja atbilde ir apstiprinoša, kas tas būtu?
- 2) Vai Direktīva nepieļauj valsts tiesību normās noteiktas autortiesības uz datubāzēm, kas nav paredzētas Direktīvā [96/9]?”

Par pirmo prejudiciālo jautājumu

25 Uzdodot savu pirmo jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā lūdz interpretēt Direktīvas 96/9 3. panta 1. punktu. Tā it īpaši vaicā:

- pirmkārt, vai intelektuālās pūles un zinātība, kas pieliktas datu radīšanai, ir jāizslēdz no šīs tiesību normas piemērošanas;
- otrkārt, vai frāze – satura “atlases vai izkārtojuma ziņā” – atbilstoši minētajai tiesību normai ietver īpašas nozīmes piešķiršanu jau pastāvošiem datiem un
- treškārt, vai jēdziens “autora paša intelekta radīts darbs” atbilstoši šai pašai tiesību normai nozīmē, ka autoram jāiegulda vairāk nekā tikai nozīmīgs darbs un zinātība, un attiecīgā gadījumā – kāda ir šī papildu prasība.

26 Vispirms, pirmkārt, ir jāatgādina, ka Tiesa jau ir atzinusi, ka futbola čempionāta spēļu programma ir “datubāze” atbilstoši Direktīvas 96/9 1. panta 2. punktam. Tā būtībā uzskatīja, ka datuma, laika un abu komandu – uzņemošās un viesos esošās komandas – identitātes kombinācijai saistībā ar futbola spēli ir neatkarīga informatīva vērtība, kas to padara par neatkarīgu elementu minētā 1. panta 2. punkta izpratnē, un ka datumu, laiku un komandu nosaukumu apkopojums programmas veidā saistībā ar futbola čempionāta dažādu dienu spēlēm atbilst šajā 1. panta 2. punktā paredzētajiem nosacījumiem, ka tas ir sistemātisks vai metodisks apkopojums un ka bāzē iekļautie dati ir individuāli pieejami (skat. 2004. gada 9. novembra spriedumu lietā C-444/02 *Fixtures Marketing*, Krājums, I-10549. lpp., 33.–36. punkts).

27 Otrkārt, gan no attiecīgo Direktīvas 96/9 3. panta 1. punkta un 7. panta 1. punkta noteikumu salīdzinājuma, gan no citiem tās noteikumiem vai apsvērumiem, it īpaši no tās 7. panta 4. punkta un preambulas 39. apsvēruma, izriet, ka autortiesības un “sui generis” tiesības ir divas neatkarīgas tiesības, kuru priekšmets un piemērošanas nosacījumi atšķiras.

28 Tādējādi tas, ka “datubāze” Direktīvas 96/9 1. panta 2. punkta nozīmē neatbilst nosacījumiem, kam ir jābūt izpildītiem, lai varētu piemērot “sui generis” tiesību aizsardzību atbilstoši minētās direktīvas 7. pantam, kā Tiesa to ir atzinusi attiecībā uz futbola spēļu programmām (2004. gada 9. novembra spriedumi lietā C-46/02 *Fixtures Marketing*, Krājums, I-10365. lpp., 43.–47. punkts; lietā C-338/02

Fixtures Marketing, Krājums, I-10497. lpp., 32.–36. punkts, un iepriekš minētais spriedums lietā C-444/02 *Fixtures Marketing*, 48.–52. punkts), automātiski nenozīmē, ka šī pati datubāze nav aizsargājama ar autortiesībām atbilstoši šīs direktīvas 3. pantam.

- 29 Saskaņā ar šī 3. panta 1. punktu “datubāze” Direktīvas 96/9 1. panta 2. punkta nozīmē ir aizsargāta ar autortiesībām, ja satura atlases vai izkārtojuma ziņā tā ir autora paša intelekta radīts darbs.
- 30 Pirmkārt, no Direktīvas 96/9 3. panta 2. punkta un tās preambulas 15. apsvēruma kopā izriet, ka šajā direktīvā paredzētās autortiesību aizsardzības priekšmets ir datubāzes “struktūra”, nevis tās “saturs” vai to veidojošie elementi.
- 31 Tāpat arī, kā izriet no Līguma par ar tirdzniecību saistītajām intelektuālā īpašuma tiesībām 10. panta 2. punkta un WIPO Līguma par autortiesībām 5. panta, datu apkopojumi, kas to satura atlases vai izkārtojuma dēļ veido intelektuāli radošas vērtības, tiek aizsargātas kā tādas ar autortiesībām. Savukārt šī aizsardzība neattiecas uz pašiem datiem un nekaitē nekādām autortiesībām, kas ir nostiprinātas attiecībā uz šiem datiem.
- 32 Šajā kontekstā jēdzieni “atlase” un “izkārtojums” Direktīvas 96/9 3. panta 1. punkta izpratnē attiecīgi nozīmē datu atlasu un izkārtojumu, ar kuru datubāzes autors piešķir tai savu struktūru. Savukārt šie jēdzieni neattiecas uz šajā datubāzē ietvertu datu izveidi.
- 33 Līdz ar to, kā norāda *Yahoo* u.c. un Itālijas, Portugāles un Somijas valdības, kā arī Eiropas Komisija, elementus, kas ir ietverti iesniedzējtiesas uzdotā pirmā jautājuma a) punktā un kas attiecas uz intelektuālajām pūlēm, kā arī zinātību, kas ir veltītas datu radīšanai, nevar ņemt vērā, lai novērtētu, vai uz datubāzi, kurā tie ir ietverti, attiecas Direktīvā 96/9 paredzētā autortiesību aizsardzība.
- 34 Šo analīzi apstiprina minētās direktīvas mērķis. Kā izriet no tās preambulas 9., 10. un 12. apsvēruma, šis mērķis ir veicināt ieguldījumus tādu datu uzkrāšanas un apstrādes sistēmās, kas sekmē informācijas tirgus attīstību apstākļos, ko iezīmē ik gadu visās nozarēs radīto un apstrādāto datu apjoma straujais pieaugums (skat. iepriekš minēto 2004. gada 9. novembra spriedumu lietā C-46/02 *Fixtures Marketing*, 33. punkts; 2004. gada 9. novembra spriedumu lietā C-203/02 *The British Horseracing Board* u.c., Krājums, I-10415. lpp., 30. punkts; iepriekš minētos spriedumus lietā C-338/02 *Fixtures Marketing*, 23. punkts, kā arī lietā C-444/02 *Fixtures Marketing*, 39. punkts), nevis aizsargāt tādu elementu radīšanu, ko var apkopot datubāzē.
- 35 Pamatlietā ir jānorāda, ka līdzekļi, it īpaši intelektuālie, ko apraksta iesniedzējtiesa un kas tika minēti šī sprieduma 14.–18. punktā, ir paredzēti, lai attiecīgo čempionātu organizēšanai noteiktu datumus, laikus un komandas šī čempionāta dažādu dienu spēlēs atkarībā no organizēšanas noteikumu, parametru un ierobežojumu kopuma, kā arī attiecīgo klubu konkrētā pieprasījuma (skat. iepriekš minētos 2004. gada 9. novembra spriedumus lietā C-46/02 *Fixtures Marketing*, 41. punkts; lietā C-338/02 *Fixtures Marketing*, 31. punkts, un lietā C-444/02 *Fixtures Marketing*, 47. punkts).
- 36 Kā to uzsvēra *Yahoo* u.c. un Portugāles valdība, šie līdzekļi attiecas uz pašu attiecīgajā bāzē ietvertu datu radīšanu, kā tas ir atgādināts šī sprieduma 26. punktā (skat. iepriekš minētos 2004. gada 9. novembra spriedumus lietā C-46/02 *Fixtures Marketing*, 42. punkts; lietā C-338/02 *Fixtures Marketing*, 31. punkts, un lietā C-444/02 *Fixtures Marketing*, 47. punkts). Tādējādi, ņemot vērā to, kas ir izklāstīts šī sprieduma 32. punktā, tiem katrā ziņā nav nekādas nozīmes, novērtējot, vai uz pamatlietā aplūkotajām futbola spēļu programmām ir attiecināma Direktīvā 96/9 paredzētā autortiesību aizsardzība.
- 37 Otrkārt, kā izriet no Direktīvas 96/9 preambulas 16. apsvēruma, jēdziens autora paša intelekta radīts darbs ir saistīts ar oriģinalitātes kritēriju (šajā ziņā skat. 2009. gada 16. jūlija spriedumu lietā C-5/08 *Infopaq International*, Krājums, I-6569. lpp., 35., 37. un 38. punkts; 2010. gada 22. decembra spriedumu lietā C-393/09 *Bezpečnostní softwarová asociace*, Krājums, I-13971. lpp., 45. punkts; 2011. gada

4. oktobra spriedumu apvienotajās lietās C-403/08 un C-429/08 *Football Association Premier League* u.c., Krājums, I-9083. lpp., 97. punkts, kā arī 2011. gada 1. decembra spriedumu lietā C-145/10 *Painer*, 87. punkts).

- 38 Runājot par datubāzes izveidi, šis oriģinalitātes kritērijs ir izpildīts, ja tajā ietverto datu atlasē vai izkārtojuma dēļ tās autors oriģinālā veidā pauž savas radošās spējas, īstenojot brīvu un radošu izvēli (pēc analogijas skat. iepriekš minētos spriedumus lietā *Infopaq International*, 45. punkts; lietā *Bezpečnostní softwarová asociace*, 50. punkts, un lietā *Painer*, 89. punkts), un tādējādi tai piešķir savu “personisko raksturu” (iepriekš minētais spriedums lietā *Painer*, 92. punkts).
- 39 Savukārt minētais kritērijs nav izpildīts, ja datubāzes izveidi nosaka tehniski apsvērumi, noteikumi vai ierobežojumi, kas neļauj brīvi radoši izpausties (pēc analogijas skat. iepriekš minētos spriedumus lietā *Bezpečnostní softwarová asociace*, 48. un 49. punkts, kā arī apvienotajās lietās *Football Association Premier League* u.c., 98. punkts).
- 40 Kā izriet gan no Direktīvas 96/9 3. panta 1. punkta, gan no tās preambulas 16. apsvēruma, novērtējot, vai uz datubāzi ir attiecināma šajā direktīvā paredzētā autortiesību aizsardzība, nav piemērojams neviens cits kā tikai oriģinalitātes kritērijs.
- 41 No tā izriet, pirmkārt, ka, ja datu – proti, tādā lietā kā pamatlieta datu, kas atbilst dažādu attiecīgā čempionāta spēļu datumiem, laikiem un komandu identitātei (skat. šī sprieduma 26. punktu) – atlasē vai izkārtojums ir datubāzes autora radošā gara oriģināla izpausme, novērtējot, vai uz datubāzi attiecas Direktīvā 96/9 paredzētā autortiesību aizsardzība, nav nozīmes tam, vai šī atlasē vai izkārtojums šiem datiem piešķir “īpašu nozīmi”, kā tas ir paredzēts iesniedzējtiesas uzdotā pirmā jautājuma b) punktā.
- 42 Otrkārt, tas, ka datubāzes izveidei neatkarīgi no tajā ietverto datu radīšanas ir bijis nepieciešams nozīmīgs tās autora darbs un zinātība, kā tas ir paredzēts šī paša jautājuma c) punktā, pats par sevi nevar pamatot tās aizsardzību ar autortiesībām, kas ir paredzēta Direktīvā 96/9, ja šis darbs un šī zinātība nepauž nekādu oriģinalitāti minēto datu atlasē vai izkārtojumā.
- 43 Šajā lietā iesniedzējtiesai, ņemot vērā iepriekš minētos analīzes elementus, ir jānovērtē, vai pamatlietā aplūkojamās futbola spēļu programmas ir datubāzes, kas atbilst Direktīvas 96/9 3. panta 1. punktā paredzētajiem nosacījumiem, kuri ir jāizpilda, lai varētu piemērot autortiesību aizsardzību.
- 44 Šajā ziņā ar minēto programmu sagatavošanas noteikumiem, ko ir aprakstījusi iesniedzējtiesa, ja tos nepapildina elementi, kuri atspoguļo šajās programmās ietverto datu atlasē vai izkārtojuma oriģinalitāti, nepietiek, lai uz konkrēto datubāzi varētu attiecināt Direktīvas 96/9 3. panta 1. punktā paredzēto autortiesību aizsardzību.
- 45 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 96/9 3. panta 1. punkts ir interpretējams tādējādi, ka uz “datubāzi” šīs direktīvas 1. panta 2. punkta nozīmē ir attiecināma tajā paredzētā autortiesību aizsardzība ar nosacījumu, ka tajā ietverto datu atlasē vai izkārtojums ir tās autora radošās brīvības oriģināla izpausme, kas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.
- 46 Tādējādi:
- intelektuālajām pūlēm un zinātībai, kas veltītas minēto datu radīšanai, nav nozīmes, nosakot, vai uz minēto datubāzi ir attiecināma šo tiesību aizsardzība;
 - šajā ziņā nav nozīmes tam, vai šo datu atlasē vai izkārtojums tai piešķir īpašu nozīmi, un
 - nozīmīgs darbs un zinātība, kas ir vajadzīgi šīs datubāzes izveidei, paši par sevi nevar pamatot šādu aizsardzību, ja tie neatspoguļo nekādu tajā ietverto datu atlasē vai izkārtojuma oriģinalitāti.

Par otro prejudiciālo jautājumu

- 47 Uzdotot savu otro jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Direktīva 96/9 ir interpretējama tādējādi, ka tā nepieļauj tādus valsts tiesību aktus, ar kuriem datubāzēm, kas ietilpst tās 1. panta 2. punktā ietvertajā definīcijā, tiek piešķirta autortiesību aizsardzība ar nosacījumiem, kas atšķiras no tiem, kuri ir paredzēti tās 3. panta 1. punktā.
- 48 Šajā ziņā ir jāuzsver, ka Direktīvas 96/9 mērķis saskaņā ar tās preambulas 1.–4. apsvērumu ir likvidēt atšķirības, kas pastāv valstu tiesībās datubāzu tiesiskās aizsardzības jomā, it īpaši saistībā ar autortiesību aizsardzības apmēru un nosacījumiem, un kas apdraud iekšējā tirgus darbību, preču un pakalpojumu brīvu apriti Eiropas Savienībā, kā arī informācijas tirgus attīstību tajā.
- 49 Šajā kontekstā ar Direktīvas 96/9 3. pantu, kā izriet no šīs direktīvas preambulas 60. apsvēruma, tiek veikta to “kritēriju saskaņošana, pēc kuriem nosaka, vai datubāze ir aizsargājama ar autortiesībām”.
- 50 Protams, runājot par datubāzēm, kas 1996. gada 27. martā bija aizsargātas ar valsts autortiesību sistēmu atbilstoši citiem atbilstības kritērijiem, nevis tiem, kas ir paredzēti šīs direktīvas 3. panta 1. punktā, ar Direktīvas 96/9 14. panta 2. punktu attiecīgajā dalībvalstī tiek saglabāts ar šādu sistēmu piešķirtās aizsardzības laiks. Tomēr, pamatojoties tikai uz šo pārejas noteikumu, minētais 3. panta 1. punkts nepieļauj, ka datubāzēm, kas ietilpst minētās direktīvas 1. panta 2. punktā ietvertajā definīcijā, valsts tiesību aktos tiek piešķirta autortiesību aizsardzība ar nosacījumiem, kas atšķiras no minētajā 3. panta 1. punktā paredzētā oriģinalitātes nosacījuma.
- 51 Direktīvas 96/9 preambulas 18., 26. un 27. apsvērumā, uz kuriem ir norādījušas *Football Dataco* u.c., ir uzsvērtā darbu autoru brīvība izlemt tos iekļaut datubāzē, kā arī tas, ka aizsargāta darba iekļaušana iespējami aizsargājamā datubāzē neietekmē tiesības, kas aizsargā šādā veidā iekļauto darbu. Tie savukārt nekādā veidā neatbalsta interpretāciju, kas ir pretēja tai, kura ir izklāstīta šī sprieduma iepriekšējā punktā.
- 52 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Direktīva 96/9 ir interpretējama tādējādi, ka, ievērojot tās 14. panta 2. punktā ietverto pārejas noteikumu, tā nepieļauj tādus valsts tiesību aktus, kas datubāzēm, kuras ietilpst tās 1. panta 2. punktā ietvertajā definīcijā, piešķir autortiesību aizsardzību ar nosacījumiem, kas atšķiras no tiem, kuri ir paredzēti tās 3. panta 1. punktā.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 53 Attiecībā uz pamatlietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes 1996. gada 11. marta Direktīvas 96/9/EK par datubāzu tiesisko aizsardzību 3. panta 1. punkts ir interpretējams tādējādi, ka uz “datubāzi” šīs direktīvas 1. panta 2. punkta nozīmē ir attiecināma tajā paredzētā autortiesību aizsardzība ar nosacījumu, ka tajā ietverto datu atlase vai izkārtojums ir tās autora radošās brīvības oriģināla izpausme, kas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.

Tādējādi:

- intelektuālajām pūlēm un zinātībai, kas veltītas minēto datu radīšanai, nav nozīmes, nosakot, vai uz minēto datubāzi ir attiecināma šo tiesību aizsardzība;

- šajā ziņā nav nozīmes tam, vai šo datu atlase vai izkārtojums tai piešķir īpašu nozīmi, un
 - nozīmīgs darbs un zinātība, kas ir vajadzīgi šīs datubāzes izveidei, paši par sevi nevar pamatot šādu aizsardzību, ja tie neatspoguļo nekādu tajā ietverto datu atlases vai izkārtojuma oriģinalitāti;
- 2) Direktīva 96/9 ir interpretējama tādējādi, ka, ievērojot tās 14. panta 2. punktā ietverto pārejas noteikumu, tā nepieļauj tādus valsts tiesību aktus, kas datubāzēm, kuras ietilpst tās 1. panta 2. punktā ietvertajā definīcijā, piešķir autortiesību aizsardzību ar nosacījumiem, kas atšķiras no tiem, kuri ir paredzēti tās 3. panta 1. punktā.

[Paraksti]